

F. t. beslutn. vedr. militært bidrag til en NATO-indsats på det vestlige Balkan

Bemærkninger til forslaget

I. Den 8. oktober 1998 gav Folketinget sit samtykke til, at et dansk militært bidrag bestående af 4 F-16 fly, 1-2 fly i reserve samt piloter og støttepersonel, i alt ca. 115 personer, blev stillet til rådighed for en NATO-indsats på det vestlige Balkan. Formålet med bidraget var at medvirke til at sikre efterlevelsen af resolutionerne fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-Pagten kapitel VII, herunder særligt kravene indeholdt i resolution 1199 af 23. september 1998, samt forhindre den truende humanitære katastrofe. Den 13. oktober blev kommandoen over flyene overgivet til NATO's øverstbefalende i Europa, SACEUR, den amerikanske general Wesley Clark. I forlængelse af beslutningen har de danske fly i to omgange været udsendt til Italien.

II. Forbundsrepublikken Jugoslavien (FRY) foranledigede den 19. marts 1999 sammenbruddet af forhandlingsprocessen i Frankrig. Allerede forinden havde FRY indledt en længe planlagt etnisk udrensning-kampagne i Kosovo ("Operation Hesteko"). Efter forhandlingernes sammenbrud var der den 21. marts ca. 343.000 flygtninge og fordrevne i Kosovo og regionen.

NATO vurderede på den baggrund, at de diplomatiske, politiske og økonomiske muligheder for at undgå en humanitær katastrofe og nå en politisk løsning på det tidspunkt var udtømte. Derfor indledte NATO den 24. marts 1999 sine luftoperationer. Da var antallet af flygtninge steget til ca. 360.000, dvs. ca. 60.000 flere, end da NATO i efteråret 1998 færdiggjorde sine planer for luftoperationerne. Hertil kommer mere end 100.000, der har ophold i europæiske lande uden for regionen.

Siden da er yderligere godt 450.000 mennesker blevet sendt på flugt af den serbiske offensiv. Ingen kender skæbnen for de 6-700.000 kosovo-albanere, som flygtningehøjkommissæren (UNHCR) formoder stadig befinder sig i Kosovo, men det må formodes, at det samlede antal flygtninge og internt fordrevne i og udenfor Kosovo nu klart overstiger en million mennesker.

III. NATO har ved sine luftoperationer, herunder angreb mod det serbiske luftforsvarssystem, vundet luftoverlegenhed over FRY. Desuden har man angrebet en række militære mål i Kosovo og resten af FRY. Disse mål omfatter bl.a. militær infrastruktur og logistik, ligesom militær- og politienheder i selve Kosovo er blevet angrebet. Derudover omfatter målene også de serbiske paramilitære grupper i Kosovo, der bistår med den etniske udrensning. De danske fly har som led i luftoperationen hidtil udført luftforsvarsopgaver, men er tilmeldt og kan deltage i offensive operationer.

IV. NATO's øverstbefalende i Europa, SACEUR, har anmodet om, at Danmark stiller yderligere 4 F-16 fly til rådighed for NATO's indsats i forbindelse med Kosovo-konflikten. Den samlede flystyrke er pt. på ca. 600 fly og med SACEUR's seneste anmodning til NATO-landene om at udvide flystyrken, ventes styrken at komme op på ca. 1.000 fly.

Baggrunden for anmodningen er et ønske om yderligere at intensivere de igangværende luftoperationer mod militære mål i Forbundsrepublikken Jugoslavien.

V. For at fremme en diplomatisk løsning på konflikten har EU's udenrigsministre i en erklæring af 8. april 1999 fremsat følgende krav til Milosevic:

- Sikre indstilling af al militær aktivitet og øjeblikkeligt stoppe myrderierne,
- Sikre at militære- og paramilitære styrker samt politienheder trækkes ud af Kosovo,
- Acceptere udstationering af en international militær fredsbevarende tilstedeværelse ("presence«),
- Acceptere en betingelsesløs tilbagevenden af alle deporterede og uhindret adgang for de humanitære hjælpeorganisationer,
- Stille troværdig forsikring om sin vilje til at arbejde på grundlag af Rambouillet-aftalen til at skabe en politisk rammeaftale for Kosovo i overensstemmelse med international ret og FN-pagten.

NATO's udenrigsministre har i en erklæring den 12. april vedtaget stort set enslydende krav.

VI. FN's generalsekretær har den 9. april udsendt en erklæring, hvoraf fremgår følgende krav til FRY: